

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztő: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társándi.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona.
Negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.
Működéseket a legutányosabb árban hűszünk

A munkapárti sajtó

amióta Wekerle a miniszterelnök hosszabb-rövidebb időközökben a kormányt támogató pártok kebelében és magában a kormányban támadt nézeteltérések légből kapott hireivel óhajta szórakoztatni a közönséget. Az ország jó hiszemű közönségét azonban legkevésbé sem tévesztik meg ezek a riporteri leleményesség szülte válsághírek, mert mindenki a legnagyobb határozottsággal tudja azokról megállapítani, hogy azok munkapárti mesterkedéseknél nem egyebek. Válságról egyáltalán szó sincs és a híreszteléseknek politikai jelentőségük nincsen, az egész hüüb, koholmány, ékverési kísérlet mind csak azt a célt szolgálja, hogy hátha ilyen uton módon sikerülne a munkapártnak a hatalomra való visszatérése.

Különös érdekességet kölcsönöz a mesterkedéseknek az a körülmény, hogy a munkapárt, a demokratikus választójogot, ezt a komoly és nagy nemzeti céltakarja a kormányválság felidézésének eszközávé süllyeszti.

Feledékenyek azok az urak nagyon. Elfelejtették ugyilátszik, hogy 1910 ben az általános szavazati jog ígéréstével nyerték meg az ország bizalmát, 1917. április 28 án pedig királyi kézirat figyelmeztette a munkapárti kormányt, a választójogot illető ígéréteré. Ha még olyan nyuleszűek is ezt a két dátumot nem lehet elfelejteni. Nem lehet kitorólni belpolitikánk történetéből, mert most

már olyan előrehaladt a helyzet, hogy ugy a királylyal, mint a nemzettel szemben a választójogi reform előadásának programmjával lehetetlenség megbízást nyerni. Ez amilyen lehetetlenség, ez épen olyan kivihetetlen megakasztani a rohanó idő kerekét, föltartóztatni világhódító utján a demokratikus korszellemet megakasztani a politikai fejlődés folytonosságát.

Hát mit akar tulajdonképen konzerválni Magyarországon Tisza István pártja? Nincs itt változatlanul megóvándó semmi egyéb, mint a magyar föld, meg a közszellem magyarsága. Sőt még ez sem balszamozandó be mumiaként, hanem fejlesztendő a maga mi voltának és a haladás nagyszerű törvényeinek megfelelő módon. Ezt pedig semmi mással nem érhetjük el könnyebben, mint a demokratikus jogkiterjesztéssel.

A magyar közéletet a választójog kiterjesztése van hivatva felrisszítani, fellendíteni. Ennek szilárd akarásától van áthatva a nemzet zöme, a koronás király, egyszóval minden alkotmányos tényező és így annak meghíusítása a közvélemény általános ítélete szerint semmiféle erőfeszítésnek sem sikerülhet.

Meg lesz a választójog és az új célok irányában bekövetkezik a kormánytámogató pártok tömörülése is. Ezt a munkapárt parlamenti és sajtómanővere már meg nem akadályozhatja. Minden válsághír csak munkapárti óhajítás és nem politikai valóság tehát.

Közélelmezésünk jelene és jövődje.

Megjegyzések Farkas Andor polgármester jelentésére, — amely megjegyzéseknek tulajdonképen a képviselőtestületi ülésen kellett volna elhangzanok.

— nov. 10

A szerdán délután megtartott képviselőtestületi ülés tárgysorozatának legnagyobb hányadát olyan természetű ügyek adták, amelyek javarésze magánérdekekre vezethető vissza. A képviselőtestületi tagok hozzászólásai pro, avagy kontra mind a fentebb jelzett ügyeket érintették és elég érthetetlenül nem hangzott el egyetlenegy hozzászólás sem akkor, amikor tulajdonképen teljességben a körzöl volt szó. Egyértelműleg vették többek között tudomásul a polgármesternek a közlelmezésünk és közellátásunkról szóló jelentését és nem akadt senki, akinek a sok „nincs, nem lesz, alig van, leszállítják,“ kitételeket hallva észbe jutott volna megkérdezni, hogy akkor hogy usszuk meg a sok ninocsosel fenyegető esztendő?

Ez a közérdek adja meg az impulust nekünk akkor, midőn a jelentést részletesen megtaglaljuk és ahhoz néhány kérdő megjegyzésünket hozzáfűzük.

A hatósági husszék

a bemozdott adatok szerint 20 darab bizott sertést mért ki. Illozoriusn állitva fel a tételt tegyük fel, hogy a zsir kilónkénti 70 kilót szá

mitva, összesen 1400 kg.-ot adott. Vagyunk hála az Istennek 20000 egynéhány. Nem nagy matematikai tudás kell annak kiszámításához, hogy a zsirt fél kilónként kioszva 2800 családról történt gondoskodás, Hát a többiek? Azok kérem szépen napokat töltöttek el szép liba sorban állva a husszék előtt, azt a méreg drága munkaidőt pazaroltak és azután saját zsirjuktól boszankodásuk által valamit leadva, hazamentek. Amilyen áldott természetű a publikumunk még sokan örültek is, hogy ha ő nem is, de legalább a tizedik szomszédasszony kapottzsirt.

Ez elmult. Vátozatatni rajta ugy sem lehet. Itt van azonban egy szomorubb része a jelentésnek

ez évben nincs kilátás sertéshust mérni, ergő zsirhoz sem juthatunk,

azonban 1918. január havában 60, február—március hónapokban 100 sertés kerül közfogyasztásra. Hát a hátralévő két hónapban, amikor a hideg idők bekövetkeztével az emberi test több hőt fejlesztő zsiradékokat kíván, mivel fogják a zsirt pótolni? Nem is beszélünk arról, hogy az ünnepek következnak, amit a mostani nehéz időkbén különösen

Hadikórházban.

(Egy gyalogos naplójából.)

„Addig jár a korszó a kutra, míg el nem török — tartja a példásos. Vagy, amíg meg nem hasad, avagy valami más baja nem esik, tegyük mi hossz. A katona-ember is addig addig jár-kei, csetlik-botlik a harcidres-güdrös, hepe-hupás, hegyes-völgyes mezején, amig valamelyik gyilkoló szerszám le nem teríti, meg nem sebsi, a fáradsalnak meg nem ölik szervezetét, meg nem török ellenálló képességét. A korszó, az edény, ha diribi-darabra nem tört, hanem csak a füle tört le, ha kicsorbult egy kicsit, vagy csak a náza pattogott meg, avagy egyéb baj esett benne drótozásra, összeragacsalásra szorul. Épp így az óramű is, ha valamely része elpattan, kicsorbult, meglesz, javítást, igazítást, tisztítást, pihentető szabályozást kíván.

Ahogy a megrongálódott korszó a faszék a drótozást, ahogy az elromlott óra a hozzá értő iparos, az

óras javító keszt, ugy igényli, a megsebzett, elnyomorított, fáradt beteg test a gyógykezelést. Ezért van az, hogy a katonának szinte egyik, rendes állomása — kivált ilyen vége nélkülinek látszó háboruban, mint amiódnak a mostani látszik — a hadikórház. Usaknem olyan rendes, akár a besoroztatás, a kiképeztetés, a front, vagy más szolgálatba beosztás stb. Csak ritka ember olyan boldog, hogy ezt elkerüli.

Én — sajnos — nem tartozom a boldog halandók sorába. Akarva, akaratlan is meg kellett tapasztalnom a drótozást, vagy mit is beszélek: a hadikórházbeli életet. És pedig nagyrészt itthon tapasztaltam meg, a helybeli dohánygyári Vöröskereszt egyleti kórházban. Ha már meg kellett esnie e dolognak, elvégre ez is „katonadolog“ még legjobb, hogy így esett. Nagyban siettetve a gyógyulást, hogy családom varrások körét nem kellett nélkülözöm és hogy az előnyösen ismert Széchenyi grófi pár emberszerető gondoskodása főleg a grófné meindenkivel szem-

ben kedves bánásmódját, állandóan nyájas mosolyának melegét, mint valami kellemes napfördőt élvezhettem. Milyen olcsó és mégis milyen hatékony kúra az ilyen. Minden cimborámnak szívemből kívánom.

Nem vélek csalódni, ha azt hiszem, hogy a szives közönség is szeretne legalább, mint vendég be-kukkantani egy kissé a katonai kórház életébe. Hiszen sokaknak van a körülbelül 200-as létszámban valakije: fia, férje, testvére rokona, ismerőse. Nagyrészt u. i. az Ujhelyből és vidékérelől való kerülnek itt gyógykezesre.

Vállalkozom a kalauzolásra! Sőt Wilkovszky őrmester uram engedelmével nyilik is már a kapu. Beléphet rajta a nyájas látogató.

Azonban ne, ne nyissa még jó öreg Kovács bácsi vagy egy perocig azt a kaput. Csak addig ne amennyi idő alatt rossz szokásomhoz hiven a „kórház“ szóról egy kicsikét szépségi mudorban etimologizálgatok. (Leírni is borzasztó e szót. Hát még kimondani.) Miféle szó is ez a kór

ház? Szemmel láthatólag, füllel hallhatólag, értelemmel felfoghatólag összetett szó, kórból és ház-ból összetéve. Nézzük csak, micsoda viszony van kettőjük között? Mi köze a „kór“-nak a „ház“-hoz, vagy a „ház“-nak a „kór“-hoz? Talán birtokeviszony, vagy a tartalmazó és tartalom viszonya van közöttük? Szó sincs róla. A „kór“ nem vette meg a „ház“-at, sem pedig a „ház“ a „kór“-t. Tudomásom szerint semmiféle édsásvételi szerződések nincsen, hogy így lehetne az összetétel értenei „a kórnek a háza“ alá asztal-láb, macskanadrág stb. De ugy sem értelmezhető, mint pl. ez a szó: értelytartó, amely u. i. azt jelenti, hogy a tartó tartalmazza a gyertyát. A „ház“ nem tartalmazza a „kór“-t. Nem is tartalmazhatja. Nem, mert „kór“ nem létezik önállóan, valamely személytől, vagy tárgytól elvontan. Nincs is abban a házban „kór“ egy szemernyi sem. Csak „kór“-os emberek vannak benne. Szegény kóros, beteg katonák, akiket gyógykezesnek ottan. Helyesen

megtartunk, mert jogaim a kösnapi-nál fokozottabb táplálkozásra. Bisonsy polgármester ur, amikor a város lakosairól van szó, nem elég indok a hízalada fel nem állítását avval kimagyarázni, hogy az a „sovány sertések magas ára miatt ráfízelt vesnyéje nélkül nem volt eszükölhető”. Emelték volna fel a produktumok az árát. Lett volna a zsír a tehetősek részére 20 korona, a szegényebekké olcsóbb. Hiszen dugva szivesen fizet a publikum többet is csak, hogy zsírhoz jusson.

A lakosság által hízalt sertések részére tengeri kiutalása iránti közbenjárását hálással fogadjuk. Adná az Ég, hogy eredménye legyen.

A zsirgúyhoz hasonlóan elretentő a jelentésnek az a rész, amely ezzel a kitételrel kezdődik:

a tejellátás veszélyeztetve van.

Epen a legtragikusabb időben. Elég nagy számmal jelentkezett városunkban a a kisgyermek réme: a vörheny. Ha a gyermekeket tejjel nem tápláljuk csenevész marad, ha ugyan megmarad. Amikor a felnőttek közül ezren meg eszen vesztik el életüket, a kisgyermekek maradjanak életben. Első feladat tehát a gyermekek részére minden városban termelt és ide behozott tejet lefoglalni és azt a

kisgyermekkel bíró családok között szétosztani.

A tejjegy rendelet november 1-én életbe lépett és nálunk még mindig azok jutnak tejhez, akiknek arra szükségük nincs és akiknek az egészségügyi szempontból elkerülhetetlenül szükséges, azok csak a kávéházak ablakán át látják a tejet. A hatósági tejcarnokban naponta minimális mennyiségű tej kerül kiosztásra abból is elvon a kórház naponta 30–40 liter. Milyen címen? Ha eddig tudott szerződni tejszállítókkal, szerződjön most is és egészségügyi szempontból engedje át a tejet a vörhenyes gyermekeknek.

Burgonya

ellegendő volt véve, leszállítva azonban eddig csak 9 waggon lett. A hátrálékos mennyiség leszállítása iránt minden intézkedés megtörtént sőt

igy kellene tehát az intézményt nevezni: „beteg katonák gyógyítására berendezett ház”. De hát ez egy kicsit hosszú név volna. Sokszori kimondása esetén annyi nyelvet, tüdőt kellene koptatniuk, hogy még az egészséges is hamarjában „a beteg katonák gyógyítására berendezett ház”-ba jutna — gyógykezelésre. Maradjunk hát csak a „kórház” kifejezésnél, amely ha logikailag nem is helyes és nem szabatos is, de legalább — rövid.

Ahogy belép az ember az udvarra, szemébe, illetve inkább fülebe tűnik az aránylagos oszend, a mely ott uralkodik, bár ember az akad benne elég. Dehát a beteg ember nem hangoskodik valami nagyon, a lábbadozó is csak mérsékelten, még ha nagyon is. Mintegy a fájdalom és boru hangfogóján keresztül áramlik az ajkáról a félig halk beszéd.

A társaság, amelyet itt látunk, nagyon vegyes. Magyar, német,

gr. Széchenyi György vármegyének főispánja a nála hálással tapasztalt készséggel tette meg a lépéseket a meelőbbi elszállítás érdekében.

Es az egyetlen megnyugtató ki jelentés különösen akkor, amidőn a szegényorszo polgártársaink élelmészésének minden változatosága erre az egy cikkre van alapozva.

A kukor

is mindig 3–4 heti késéssel érkezik. A várakozási időt most nem töltethjük ki meglevő készletekkel, amikor a kiutalás mennyisége is kevés. A kukor fejkvóta leszállítását ne engedje a polgármester ur, ha más indoka nincs, minthogy a város részére engedélyezett kontingensből a hadigondozónak is kell adni. Tudnak azok a magok részére szerezni, amint eddig is tudtak.

A liisztellátás

zavaratlan. A kiosztási rendszer is bevált, a fejkvóta is, habár nem bőségesen de szerényen elegendő. Ezért minden dícsőretet megérdemelnék. Már nem mondható ez a

a petroleum kiosztására.

Amit a vasúti alkalmazottak október havában a kétszeres adag felvétele által csináltak, egy cseppet sem emberi. Tessék a konzumot reáosztítani, adja vissza a tajpai által illetéktelesen élvezett mennyiséget. Utóvégre a város többi polgárainak a bőrcen senki sem évezhet kettőzött jogtalan előnyöket.

Téltre tüzelőanyag szükségletünket biztosítandó

40 waggon szén

kiutalását kérte a város. Vármegyének főispánja illetékes helyen meleg pártalással személyesen nyújtotta át a kérvényt.

A fa beszállítás

biztosítása momentán mintha o-ödött mondott volna. A Károlyi-uraldombol lekötött 6000 ürméter fa ezidő szerint le nem szállítható. Nem pedig azért, mert nincs közérő, amely a fa beszállítását elvégezne. Mihielyest a fa eladási ára véglegesen meg lesz állapítva, felhívják a fogyasztóközönséget hirdetésmények útján a fa megvételére, avval a megjegyzéssel, hogy a beszállításról mindenki maga gondoskodik. Elvve

osztrák, orosz, sőt olasz is akad. Honvéd, baka, huszár, ulánus, al tisz és közlegény elvegyülve üldögél az udvaron elhelyezett lócákon el-elbeszélgetve ki tudná miről? Egyik katonai élményeit mondogatja el kortársának, a másik a kedveséről, a szűeiről, a betegségről, a vágyairól, reményeiről, a háboru borzalmairól, a késlekedő békéről, s ezer más dologról szaporítja a szót. Más ugyan mit is tehetne? A kedélyesebbje meg el-elvődik, eltréfál kedvesebb pajtásával, sőt ni, amott még birkózni is próbálkozik két kőrő, de nem koros atyafi. Az ifju magyar vér mégis csak megkivánja a magáét. Itt-ott kisebb-nagyobb csoportok alakulnak, hogy áhitatosan hallgassák egy-egy szószaporító természetű hareso halk előadását. Az üldögélést megundt meg sétára kelnek. Ki társolyog, ki biceg, ki décegen kihuzza imánár magát.

(Folyt. köv.)

asután ujra megindul a fuvarosok részéről egy irlgalom nélküli nyuzás. Est elkerülendő, tanácsos volna a hadiszolgálati törvény alapján a fuvarosokat kirendelni.

Hatósági cipőjavító műhely

is megnyílik a jövő hét folyamán a Vörös Ökör épületben. Végre valahára. Elég bőrt huztak le rólnuk szegény szenvedőkről a cipész kegyelmes urak a drága bőr, drága bessenzerési anyagok jogcímén. Közélelmészésünk jelene tehát elég sivár, jövődjöje kevés jó reménnyel keocsegett.

Bizunk azonban abban az eddigi ténykedésekben tapasztalt buzgóságban, amellyel Farkas Andor városunk polgármestere a közönség érdekeit kezeli és szabad legyen reménylenünk, hogy nemsokára a felsorolt bajok orvoslásáról lesz módunkban beszámolni.

A kitarítás célja.

— nov. 10.

Egészen bizonyos imamár, hogy ennek a megmérhetetlen pusztításnak és rombolásnak, amit világháboruunk nevezünk, csupán ellenségeink nem akarnak még véget vetni. A háboru folytatásának vétké nem a mi bününk, akik, bármikor készek voltunk a becsületés békére, hanem ellenségeinkké, akik vereségük tudatában még mindig hiába való reményekkel álatják magukat. Így tehát nekünk is tovább kell türednünk, mert hiszen a legfőbb javaink ellen törnek s ki kell tartanunk minden körülmények között a legvégeőkig. A kitarítás most minden érények között a legelső, minden szenvedésünk és nélkülözésünk magyarázó foglalat, mert most már csak ettől függ a végső diadal eléérése.

Hogy van-e erre elég erőnk és elhatározás energiánk, annak most kell bizonyossággal szolgálatni imamét a hetedik hadiköcsön jegyzési idején, melyet a véletlenek szerencsés találkozása folytán, ujabb fényes diadalainkkal egyidőben boocsát az állam akírására.

Az ujabb hadiköcsönjegyzés annak a lelkes hangulatnak jegyében kezdődik, amelyet a nagyszerű haditeitük nyoman (támadó verhetetlenségünk tudata jellemze, s amelyből biztos következtetést vonhatunk arra, hogy ez a világháboru reánk nézve már csak kedvezően végződhetik. Nincs hatalom, amely ezeket az előnyöket leronthatná, csak kitarítás kell még, esetleg nélküüzések árán is, mert hiszen nincsen siker áldozat nélküü.

A hetedik hadiköcsön próbaköve annak, hogy törhetetlen akarral kívánjuk-e biztosítani országunk életét Európában, hosszú századokra és a jövődjö nemzedék boldogulását, valamint, hogy megérdemljük-e az áldásos békét? Jól véstik tehát figyelmeünkbe, hogy a hadiköcsön sikere mit jelent s a legfőbb létezőbb bizalommal jegyezzen belőle mindenki annyit, amennyit csak anyuslag bír, hiszen a legbiztosabb és legelőnyösebb fke-elhelyezés mellett ez az egyetlen mód arra, hogy a váva várt békét meelőbb kiküzdhesstük.

Lelekésdés, bizalom és kitarítás jegyében induljanak meg a hadi-

köcsönjegyzések, mert most érkezett el annak az ideje, hogy minden eddigi eredményt felülmúló bőséget boocsássunk a haza rendelkezésére a biztos siker tudatában.

A város parlamentjéből.

— nov. 10.

A városi képviselőtestület szerdán délután megtartott közgyűlést eleven színekkel festette le egy bizottsági tag, amidőn azt mondotta, hogy a városi szolgák, kocsisok oszma pénzén igyeksenek behozni azt, amit más oldalon könnyelműen elfecserelnék. A kicsinyestéd's tehát az, ami kerékkötője fejlődésünknek, hosszadalmas vitákat rendeznek olyan pontok mellett, amelyek még feljegyzésre sem érdemesek, viszont hangtalanul sikanak át életbevágó kérdések, előterjesztések mellett.

A tárgyoronatot első pontjánál valahogy elégedetlen volt a közgyűlés a polgármester logitus és takerőkos javaslatával és mindenáron elhatározni akarte, hogy az 1917. évi háztartás és alapok költségvetési előirányzatát nyomtatásban lássa. Sikerült is elhatározni, hogy a mai magas papir és előállítási költségeket tekintve legalább is ezer egynéhány száz koronát kidobnak az ablakon. Kinyomatját a költségvetést és csak asz után tüzik ki napirendre.

Ha már adakozó kedvében volt a közgyűlés, megszavaztak — itt azonban már a polgármester volt splendíd — a mozgófénykép színhasz bérjének 50 százalékos helyár fel-emelése iránti kérelmet, ami a legindokoltatlanabb valami azok között, amik a legutóbbi időben történtek. Egy virágzó vállalat folytonosan zsufolt házak, olyan olcsó bérösszeg, hogy a javaslatnál egyidejűleg 20000 korona évi bér ajánlanak fel mások a legcsekélyebb jogcím sem arra, sőt annak ellenkezője, hogy képviselőtestületi szankcióval még évi 30000 korona illetéktelen jövedelmet dobjanak oda a mozgószínház bérlőjének. A javaslat indokolásán színtén meg nem áll, mert a város anyagi előnye korántsem áll még tiszdrisz arányban sem a béremeléssel és ha a város komolyan házi kezébe akarja venni a mosit, úgy az agyon hangostott két hónap berendezkedés miatti szünetelést bőségesen kárpótolta volna a későbbi szison.

A villanygyárral keztyüs kézzel bánt el a város. Egyedül Schiller Kálmánban volt egy kevés mérsékelt szóvá tette a botrányos küzvilágítást. Nem akadt több senki, aki méltó erős kritikával illette volna a plenumon előt a nem világitó társaságot és követelte volna, hogy a város vezetősége erélyes eszközök-höz nyuljon, amellyel a villanygyárat hivatására reakényszerítse.

A tüdőbeteg szanatorium részére 500 korona évi segélyt szavaztak meg, a Karolineumnak sirlhelyeket részletfizetésre adnak, a polgári fiuiskola kap annyi szubvenciót, hogy a falnak mehet tő'e, a házi pénátr rendben van, dr. Haas felebeszédét a számvetői állás rendszeresítése tárgyában a törvényhatósági bizottság elutasítja, mind egyhangulag tudomásul szolgál.

A köslelemeseni jelentéssel külön cikk keretében foglalkozunk és ezúttal még a polgármesterek, ipari és gazdasági tekintetben fontos javaslatait ismertjük, nevezetesen, a bodrogközi gazdasági vasút vonalának Sárospataktól városunkig történő kiépítését.

Városunk kulturális, nemzeti, községi, honvédelmi szempontból oly hivatást teljesít, mely kell, hogy az ország legjelentékenyebb városai közé emelje. Farkas Andor még 1912-ben felhívta a képviselőtestület figyelmét arra, hogy a köslekedési viszonyaink megjavítása az, amely iparunkat, kereskedelmünket fejlesztve, jótékony hatással van a város fejlődésére is. Nem történt ilyen irányban azonban semmiféle megvalósulás, sőt törték, hogy a forgalom városunktól, mint a megye központjától eltereltesse.

A bodrogközi vasút tervbevéti kiépítése nagyot lendítene a város fejlődésén már azért is, mert e vasútnak Buj, Balas, Nyíregyháza átépítése szintén tervbe van véve és ha a vonalba városunk is bele kapcsolódik, úgy Szabolcavármegye gazdaságilag fontos és gazdag vidékkel jóna városunk közvetlen összeköttetésbe.

A fentebb vázolt indokok miatt polgármester felhatalmazást kért és kapott, hogy az előmunkálatokat megkezdhesse, a válsatterveket elkészíttesse, amely célra a jövő évi költségvetésbe 2000 korona beállítását is elhatározza a képviselőtestület.

A lovagló kis primadonna.

Zöldhelyi Annus lovas bravurja.

— nov. 10.

„Az „Aradi Közlöny” egyik utóbbi számban olvassuk a következőket: Emlekesnek a Pedák Sári automobiljára? a Petrács Sári szecseni groomjára? Látták-e már a Lábass Juci cross trapperjét? azt a repülőgépet, amelyen a napokban Márkus Emilia repült?”

Mindenek a primadonna-trükkök és rekvizitumok a mai napon teljesen eltörpültek egy aradi primadonna bravurja előtt. A mai délelőtti folyamán ugyanis egy kacéran lépdelő sötét paripán egy szép leány vágatott végig az aradi főúton. Férfimódra üt a lovon a mint a szél száguldozott, az utána sároslovakon nyomuló ifjú emberek nyomába sem értek. Villogó szemmel tekintgetett hátra a merész lovárnő s midőn kiért a város végére, hirtelen egy nyul vágódott fel előtte. A ló felhorkant. Aztán hajrá. A nyul hirtelen oldalra csapott, a ló sebes vágatában fordulni nem tudott s egyenesen neki futott egy mély árokba. A lovárnő felsikoltott, trilánsok is gondolhatták, akik hal-

lották, mert mire a sikoltás elhalt: a ló már át is repült az árkon.

— Ki lehet ez a nő? — szó-lottak a Hegyaljai motoros utasai, kik a kocsik ablakából bámultak a bravuros lovárnőre.

— A herceg ő! nagyherceg ő! — énekelte Boccacio Beatriceivel egy vágatós kis tüzér a szalutálva emelte kezét sapkája-hoz. A nő sietve fogadta az egy-másután vágatva érkező üdvöz-létet a nevetre mondotta: a Bod-rogközön tanultam ezt a híres agrárszvidéken...

— A herceg ő bőmbőlte a kis tüzér.

— Dehogy, utasítá rendre a heves ifjut egy váratlan civil, maga téved, nem a herceg ez, hanem — Zöldhelyi Anna.

HIREK.

— **Kitüntetés.** Ófelsége megpa-rancsolta, hogy az ellenség előtti vitézség magatartásának és kitűnő szolgálatának elismerésül dr. Nagy Géza 29. honvédelmi miniszterhez bocsátott, Zita királyné honvéd hely-őrségi kórház állományába tartozó trstállókos segédorvosnak újlagos legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

— **Előléptetés.** Ófelsége, a föld-művelésügyi miniszter előterjesztésére dr. Juhász Jenő miniszteri fogal-maszonak, a miniszteri segédiktári címet és jellegű adományozta.

— **Gróf Széchenyi György** vármegyének főispánja Nyeiozkegy László titkára kíséretében ma reggel 48 órai tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Szerkesztőségünk**ből. Lánosi Aladár belső dolgozótársunk — ma-után nem élt egyet a városi ügyek-ben elfoglalt állásponttunkkal — la-punk kötelekéből kilépett.

— **Tb. rendőrfogalmazól** címet adományozta a képviselőtestület Karas Sándor közig. gyakorolónak, aki arra munkájával és szorgalmával szolgált rá.

— **Operai művész estély** amiről előző számunkban hírt adtunk ma szombaton este 8 óraker less meg-tartva a vármegyeháza nagytermé-ben. Az estélyen fellépet Z. Sing-hoffer Vilma, R. Bock Hillda opera énekeső, P. Csy Blanka drámai színésznő, Abonyi Gyula, Kiss Feri, Fiigl Jozsef, elismert művészberek Az előadás íránt méltán élénk érde-k lödők mutatkozott.

— **A villanygyár az ország legnobilisabb vállalata.** A kép-viselőtestület indokolatknul finom határozatára már tegnap péntek este sietett méltó feleletet adni azzal, hogy 7 óraker az áram-szolgáltatást megszüntette. Kíván-csiak vagyunk mit szól ehhez a villanygyár minden békáját lenyelő képviselőtestületünk?

— **A tüdőbetegetek gondozó Intézet** részére gr. Sztáray Sándorné 200 és ifj. Molnár Viktorné 50 koronát küldött be vármegyének főispánjához.

— **A hadifoglyok házassága.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter közölte a magyarországi püspökök-ke a közös hadifoglyminiszternek azt a határozatát, hogy az osztrák-magyar monarchia területén élő hadi foglyok, a németorszok kivét-lével csak a békekötés után kaphat-nak belföldi honossal kötendő házasa-ságra engedelmet. Az illetékes hatóságokat utasították, hogy a hai-foglyok házassási kérvényeit már eleve utasítsák el.

— **Jönnek a svájci cipők.** Meg-írtuk, hogy a kormány hozzájárulá-sával, a cipőhiány enyhítésére na-gyobb mennyiségű cipőt hoznak be Svájból Magyarországra. Értesülé-sünk szerint a közeli időben egy cipőkereskedőkből alakult bizottság és a kereskedelmi kormány képvi-selője Svájbba utaznak, hogy az ott megrendelt több ezer pár cipőt át-vegyék és gondoskodjanak az or-szágra való szállításáról. A cipőbe-hozatali akciót a cipőközpont vezeti és az első cipőszállítmányt csakmar egy újabb fogja követni, mert legalább százezer pár svájci cipőt akarnak behozni az országba. A svájci cipőket a magyarországi cipő keres-kedők között osztják szét. A behozott cipőmennyiség 45 százalékat a köz-tisztviselők kaptják meg.

— **Nem emelik a telefondíjakat.** Az utóbbi napokban az a hír terjedt el, hogy az országos telefonhálózat elő-fisítőinek, valamint a magánbeszél-getéseknek díjait a mainai kétszeresre fogják felemelni! Egyes lapok szerint Hantos Emér államtitkár e tárgyban behatárolt érkezett Pollért Károlyal, a posta- és már el is készült a díj-emelésre vonatkozó szabályrendelet tervezetével, illetékes helyről vett értesülésünk szerint e hírek nra felel-nek meg a valóságnak.

— **A Faun.** Szencziós „A Faun” most megjelent harmadik száma. Kö-pel között különösen művészi értékű Bayros marki két szines rajza, Mol-nár Jenő, Kóvári Gyula, Somlyó Zoltán, Lengyel István és mások verseit és humoros novelláit hozza. A lap negyedik száma kezdi közölni Gyárfás Deszőnek, a kitűnő komi-kusnak, szencziós artista regényét „Orfeum” címmel. A Faun felelős szerkesztője Lukács Gyula, a lap ára 44 fillér, kapható a pályaudvar-okon és a trafikban.

— **Ritka gyűjtemény** fog meg-jelenni ez év karácsony idejére. A „Nádor-féle karácsonyi Album” 10 ik kötet, a legpompásabb, a legszebb dal és zongora gyűjtemény lesz, az idei karácsonyi zeneműpiacon. A magyar nótakincsnek színejavát tar-talmazza, a legismertebb zeneszerzők-től: Ányos, Erőss, Fráter, Kondor, Kárpáth dr., Révffy dr. és Sas dala egytől-egyig szépek, magyarosak: a kabaré irodalom és a könyvből mű-fajja muzsika számottevő újdonságai-nak legismertbb szerzeményi méltán sorakoznak az album művészi értéké-nek emeléséhez, a kiadó itt is a leg-javát adja: Buday, Ceglédy, Erbé, Nádor lehetőleg szerű, finom daliból

valóságos kis zenei csokrot találunk Az albumban megjelent művek nagy része ének és zongorára jelent meg s így azt hagedűsök is játszhatják Előjegyzések csak november hó 15 ig fogad el a kiadóhivatal, s a-jánljuk olvasóinknak hogy minl előbb rendeljék meg s így az előbb beérkező rendelések lesznek előbb elintézve. Az albom ára füzeve 8 „korona, kötve 10 korona, a pénst előzetesen is le-het beküldeni, ebben az esetben a füzött albumnál postaköltséggel 8 kor 70 fillért, a kötött albumnál pedig 11 kornt kell beküldeni, vagy lehet utánvétellel is megrendelni a kiadónál Nádor Kármánál, Budapest 1V. Károly király-ut 8. vagy bármelyik helybeli könyvárusnál is meg-kapható.

— **Egy szenzációs könyv.** Büky György, „A humen” című regénye abban a környezetben született, ahol a vilgháboru Magyarországot érintő csúsrja, a buta ruthén parasztok fanatizáló korrupció végente a lélek-vásárlás aljas aknamunkáját. Az ig-tátesnek, a mármarosai, szatmári, berg, lungi és ugoasai szimatikus mo-galmak és hazaárulási pörök foró bosszorkánykonyhájában született meg a Büky György regénye, akkor, amikor már az orosz hordák az őre-tenetesen ügyes kémapparátussal ismerték az utakat, az átjárókat szor-osokon keresztül ahhoz a földhöz, ahol Rákóczi zászló lengett, — Ki méne erkölcsötöletet vagáni Büky szemébe, amikor a legteljesebb igaz-ságot írt arról az állatáságról, a mely a felvidéki kulturálan ruthén lakosság legalsóbb rétegeiben tombol. Az alkohol és az érzéki mámor fe-hértesztül rabszolgái azok az emba-rek, akik itt fetrengenek és hogy ezt valaki ma megírni merje, intó példát a holnap számára, dokumen-tálás annak, hogy a mult kultur-politikája mennyi energiát lausgát tanusított émsulasztást követel el a türelmesség és a faji szokások és hagyományok tiszteletben tartásának el nem fogadható indokával félre-vezetve az a hatalmas cselekedet, Háborus regény A humen és azt hiszik, hogy Büky könyve is hatal-mas könyvarúsítási sikert fog jelen-teni, amelyet tárgyának szomorú aktualitás, kompozíciójának erő-teljesége révén teljességgel meg is érdemel. A könyv Röttlfg Gusztáv és Pia soproni cég kiadásában jelent meg művészi kiállításban. Ára 3 K. 30 ft.

— **Legjobb Könyvek** címmel Az Érdekes Ujság kiadásában egy új és rendkívül olcsó regénysorozat indul, melynek első száma: Möriz Zsigmond „Bováry ur” című pompás regénye már megjelent, 64 kéthas-bosan szedett tömör oldalon, Végh Gusztáv művészi rajzu szines borítékával. Möriz Zsigmond regényé-nek s a Legjobb Könyvek minden egyes számának ára csak 40 fillér. A Legjobb Könyvekből kéthetenként minden második hét keddjén egy-egy új szám jelenik meg s mind-egyik egy teljes befejezett regényt fog tar-talmazni.

Szerkesztői üzenetek.

— **Egy festetlen nő.** Beküldött cik-két kezséggel leadjuk, ha b. nevét szerkesztőségünkkel közölni szives-kedik.

Felölös szerkesztő: Landemann Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

A világ legrágább, de egyszerűen legjobb szivarkahüvelyei

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”

Vigyázat: Utánzatok vannak forgalomban!

Sodorní való papír ára 30 fillér.

Zemplén vármegye alispánjától.

16462/1917. szám.

Tárgy: A vármegye dologi szükségletének biztosítása. —

Arlejtési hirdetmény.

Zemplén vármegye részére az 1918. évekre szükséges:

1. Irodaszerek szállítását.
2. A 125 000/902., a 127 000/902., 128 000/902. B. M. rendeletben előírt előadói ívek szállítását.
3. A vármegye részére szükséges összes nyomtatványok szállítását.
4. A Vármegyei Hivatalos Lap kiadását, illetve előállítását.
5. 5 megyei huszár és 20 hajdu részére szükséges nyári és téli ruházat szállítását.
6. 5 megyei huszár és 20 hajdu részére szükséges sapka szállítását.
7. 5 megyei huszár és 20 hajdu részére szükséges nyakraváló szállítását.
8. 5 megyei huszár és 20 hajdu részére szükséges lábbeli elkészítését.
9. A vármegye részére szükséges összes könyvkötő munkák elkészítését.
10. A vármegyei könyvmda (autographia) részére szükséges összes cikkek szállítását biztosítani óhajtván, felhívom az érdeklődőket, hogy ez iránti zárt ajánlataikat az ajánlati ár 10%-nak megfelelő készpénznek vagy erre alkalmas értékpapírnak, mint bánatpénznek a sátoraljauhelyi m. kir. adóhivatalba történt befizetéséről szóló letéti nyugta csatolása mellett folyó évi december hó 1. napjának déli 12 órájáig a közig. iktatóba annál is inkább adják be, mert a később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

A részletes arlejtési feltételek és minták Bernáth Aladár tb. főjegyző hivatalos helyiségében, illetve a vármegye anyagraktárában naponként d. e. 9 órától 12 óráig megtekinthetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Ajánlattevők az ipari cikkeket a magyar ipar révén tartoznak beszerezni s e kötelezettségök teljesítése tekintetében alávetik magukat úgy a szállítást kiíró törvényhatóságnak, mint a m. kir. Kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének s a szükséges adatokat rendelkezésükre bocsátják.

A hazai származásra nézve elvállalt kötelezettség egyik vagy másik alól felmentést a Belügyminiszter ur a kereskedelemügyi miniszter ur hozzájárulásával adhat, ilyennek hiányában az elvállalt kötelezettség áthágása esetén a törvényhatóság illetve képviselője választásától függ, hogy a vállalkozó előzetes értesítése mellett a szerződést bírói közbenjárás nélkül felbontsa s terhére és veszélyére a szállítást más helyen biztosítsa, vagy bizonyos kötbér befizetését és emellett a szerződés teljesítését követelje.

E kötelezettségek kijátszása vagy beigazolt visszaélés esetén a vállalkozót a Belügyminiszter ur a törvényhatósági szállításból véglegesen vagy bizonyos időre kizárhatja.

A rendelések a számla beérkezése után a vármegye alispánjának utalványára a sátoraljauhelyi m. kir. adóhivatal által fizettetnek ki.

A beérkező ajánlatok 1917. évi december hó 2. napján bizottságilag történt felbontása és elbírálása után a törvényhatósági bizottság folyó évi 1917. évi december hóban tartandó közgyűlésében fognak tárgyalatni.

A törvényhatósági bizottság fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Jelen arlejtési hirdetményt a Vármegyei Hivatalos Lap-ban és Sátoraljauhelyben megjelenő »Zemplén«, »Felsőmagyarországi Hírlap«-ban a Kereskedelemügyi miniszterium által kiadott »Közszállítási értesítő« című hivatalos, a »Vállalkozók Lapja« című szaklapban közlésem, annak egy példányát a Kereskedelemügyi Múzeum igazgatóságának megküldöm.

Sátoraljauhely, 1917. évi november 7.

Dókus,
alispán.

A H U M E N

Most megjelent érdekesítő regény az orosz betörés idejéből. Egy orosz pap árulását és kicsapongásait tárgyalja ez a könyv. . . .
Felnőttnek való olvasmány az orosz papság befolyásáról Magyarországon. . . .

Ára 3 korona 60 fillér.

Minden jobb könyvkereskedésben kapható.

Röttig Gusztáv és fia
könyvkiadóvállalat, Sopron.

Elsőrangú halcsontos és halcsont nélküli

F Ü Z Ö K

legujabb facon szerint, valamint különféle haskötők, hátegyenesítő, melltartók stb.

== mérték szerint készülnek ==

L O R B E R S A R O L T A
fűzőtermében Sátoraljauhely, Kazinczy-utca 6. sz.

Saját készítményű kész fűzőkből nagy raktár.

Javitások és tisztítások pontosan készülnek.

Makulatura - papir
könyvnyomdánkban kapható.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Viszketegség, Sömör, Rüh

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti

„BARNA-ZSIR“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pezsétes Dr. Flesch-féle kérjük. Próbátégely 1.60 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban, vagy direkt a készítőnél rendelhető.

Dr. FLESCHE

„Korona“ gyógyszerárak Győr.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jó házból való fiu
aranyműves tanuló
fizetéssel felvétetik.

Ozim: a kiadóhivatalban.

Május-kut utcai 16. sz.

ház eladó.

Bővebb telvilágosítást ugyanott.

Zongorát bérelnék

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek

Palicskó János
szobafestő, tapétázó és mázó.

Első rendű munka a legszebb festőminták és tapetaszertű festésekkel a legmodernebb kivitelben.

Feltűnő ujdonságok! Legjobb anyagok!

Lakása: Sátoraljauhely, Kossuth Lajos-utca 15. szám